

Elita

Pojam elita potiče iz latinskog i delimično francuskog jezika sa značenjem izabrani, krem društva, jezgro. U početnoj fazi kapitalizma elitom se obeležavala roba ekskluzivnog kvaliteta, kojoj nisu mogle konkurisati druge robe, bez obzira na cenu. Danas se pojam elita upotrebljava u širem značenju i zauzima jedno od centralnih mesta u savremenim teorijama o strukturi i dinamici društva, pa su se razvile i tzv. elitističke teorije o društvu. Reč elita se upotrebljava da se njime označi vrhunac društva - grupa ljudi koja donosi značajne odluke što utiče na ciljeve u interese svih pripadnika tog društva. Tehnološkoj eliti pripada grupa vrhunskih eksperata koja, usled monopola, nameće stavove i svoja rešenja o uspostavljanju društvenih odnosa na onaj način kako to odgovara u najvećoj meri njima i njihovoj grupi - daje se prednost sredstvima nad ciljem. Tu spadaju razne grupe monopola. Kada se govori o eliti, misli se i na elitu lokalnog društva koju čine lokalni rukovodioci. Ta grupa donosi i putem odluka utiče na donošenje odluka od značaja za lokalno društvo.

Društvo je sastavljeno od elita i ne-elita, onih koji su na vlasti i ona nad kojima se vrši vlast, dok se balans održava delovanjem kontra-elita, kao onih ljudi koje se bore za vlast. U konfliktima dolazi do štrajkova, socijalnih pobuna i protesta, čak i do građanskih ratova ili socijalnih revolucija. Da bi se takve pojave sprečile mora se obezbediti cirkulacija elita. Vladajuća elita razvijenih država savremenog industrijskog društva sastavljena je na vrhu od tri elementa: korporativna privreda, državna administracija i vojna hijerarhija. Problem savremenog društva sastoji se u tome kako obezbediti mirnu cirkulaciju između različitih elita, između elita i ne-elita - smenjivanje elita bez socijalnih potresa..

Elita dovodi do modernizacije. U mirnim uslovima, elita je često zapostavljala dugoročne interese modernizacije društva samo iz razloga političke ili ideološke logike. Svrha prelaska iz komunizma u kapitalizam, koja je započela 1989. godine, obrazložena je neefikasnošću privrednog sistema zasnovanog na državnoj imovini i planiranoj privredi, i potrebom ovih zemalja za dinamičnijim društvenim razvojem kojim bi se ostvarilo njihovo brže i povoljnije uključivanje u evropsku i međunarodnu podelu rada. Pred njima je bio kompleksan zadatak uspostavljanja ravnoteže između tržišnih uslova i regulativne uloge države, i očuvanja minimuma socijalne pravde i redistributivne uloge i mera države blagostanja. Maks Veber je pored dva Marksova činioca društvenog razvoja, rada i kapitala, uveo i treći, kulturu.

Uvažavanje kulture kao značajnog faktora razvoja uticalo je i na Dirkemovo shvatanje organske solidarnosti društva kao ključnog principa njegovog prosperiteta.

Tokom devetnaestog i dvadesetog veka elite različitih ideoloških gledišta u svim nivoima društva pokušavale su da nađu rešenje za brži razvoj i da svom narodu obezbede bolje mesto u međunarodnoj podeli rada. Početkom dvadesetog veka revolucionarna levica evropske periferije, posebno ruska, zadivljeno je posmatrala jačanje zapadno-evropskog radničkog pokreta i očekivala je da će svetska proleterska revolucija rešiti i probleme razvoja periferije. Međutim, usamljenost pobede proleterske revolucije u Rusiji 1917. godine uticala je da u njoj, a posle Drugog svetskog rata i u zemljama Istočne Evrope, prevlada Volmarova koncepcija socijalizma u izolovanoj zemlji. Kada su se osamdesetih godina dvadesetog veka društva nacionalnog komunizma suočila sa ozbiljnom krizom u razvoju, komunističke elite bile su spremnije da uzrok krize pre vide u mentalitetu predstavnika radničke klase, nego u prirodi društvenog sistema. Od šezdesetih godina pa do početka devedesetih godina u anglosaksonskoj naučnoj literaturi dominiralo je shvatanje o teorijama elita kao pokretačima razvoja u perifernim društvima. Međutim, veliki problemi u razvoju nedovoljno razvijenih zemalja Latinske Amerike i Afrike,

kao i sve očitije protivurečnosti tranzicionih procesa u Istočnoj Evropi, uslovili su veliko preispitivanje elitističke koncepcije modernizacije perifernih društava. Krajem osamdesetih godina u Istočnoj Evropi šireno je euforično uverenje putem nove ideologije da će bolji život i izlaz iz krize i dalji prosperitetni društveni razvoj postići putem prelaska u kapitalizam. Najglasniji propovednici te nužnosti prizivaju sverešavajuću formulu privatizacije svega i svačega, i to hitno i neopozivo, ali često ne kažu jasno ko i kako to treba da obavi. Pokazalo se, međutim, da pravna promena vlasništva ne znači i promenu realnih ekonomskih sadržaja.

Literatura

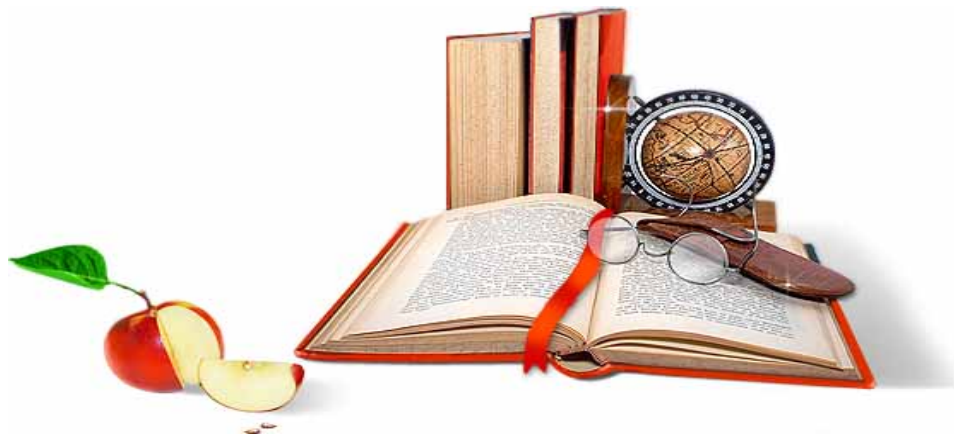
V. Goati: Politička sociologija, Beograd, 1979.

V. Pavlović: Društveni pokreti i promene, Beograd, 2003.
N. Kejt: Savremene politička sociologija, Beograd, 2006.
Milojica Sparić, Mali leksikon, Prijepolje, 1994.,str.56.

Milojica Sparić, *Mali leksikon*, Prijepolje, 1994.,str.56.

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RAD.

**RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI
MATERIJALI.**

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.MATURSKI.NET

WWW.SEMINARSKIRAD.INFO

WWW.MATURSKI.ORG

WWW.ESSAYSX.COM

WWW.FACEBOOK.COM/DIPLOMSKIRADOVI

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM